

Domovinsko časopisje poroča o naših slavnostih v Clevelandu

Včeraj je došel v uredništvo slovenski dnevnik "Slovenec," ki izhaja v Ljubljani in ki je datiran na dan 26. maja, 1938. Pod naslovom "Prva poročila očitavcev clevelandskih slavnosti" prinaša "Slovenec" obširno poročilo o slavnostih, ki so se vršile v naši metropoli dne 15. maja ob priliki slovesne otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta. Poročilo obsega skoro celo stran.

Da je "Slovenec" tako hitro po slavnosti lahko prinesel tako točno in značajno poročilo se imamo zahvaliti Mr. A. Kollandru, ki je takoj po slavnosti otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta odpotoval v domovino s skupino ameriških izletnikov. S seboj je ponesel tudi nekaj izvodov "Ameriške Domovine" z dne 16. maja, kjer smo obširneje poročali o slavnostnih dnevih ob priliki obiska dr. Juro Adlešiča in o otvoritvi Jugoslovanskega kulturnega vrta.

"Slovenec" prinaša tudi jako posrečene slike, ki so bile vzete na slavnostni dan v Clevelandu. Med drugimi je slika, ko ljubljanski župan dr. Adlešič odpira Jugoslovanski kulturni vrt v navzočnosti guvernerja, senatorja, kongresmanov in clevelandskega župana Mr. Burtona. Nadalje je priobčena slika, ki kaže del clevelandске policije, ki je bila kot častna straža za ljubljanskega župana. Nadaljna slika kaže en vežbalni krožek Slovenske ženske Zveze.

Iz vsega poročila v "Slovencu" je povzeti, kako silno so se naši bratje v domovini zanimali za našo največjo slavnost, kar smo jih kdaj imeli Slovenci v Zedinjenih državah. Še nikdar nismo doživeli, da bi domovinsko časopisje posvetilo toliko tople pozornosti dogodkom med ameriški Slovenci kot jo je posvetilo ob priliki otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu.

Ob koncu poročila je napisano: "Objavljamo samo nekaj izvečkov iz "Ameriške Domovine," vendar pa že ta skrajšani in nepopolni opis pričetka clevelandskih slavnosti dokazuje, da ima obisk ljubljanskega župana g. dr. Jura Adlešiča zgodovinski pomen za ves naš narod to in onkraj morja."

Naše uredništvo se prav iskreno zahvaljuje topli pozornosti bratov v domovini. Saj so enaka poročila najboljši način ohraniti prijateljstvo, bratsko in ozko vez med nami ameriški Slovenci in med našimi domačini, od katerih smo bili dolga leta pozabljeni. Obenem pa nam ameriškim državljanom slovenskega rodu znova dokazuje, da nas bratje in sestre še upoštevajo in da cenijo prizadevanje, da ostanemo verni državljani Amerike in zvesti sinovi matere Slovenije.

Smrtna kosa

V torek zjutraj je po dolgi bolezn preminula Mary Kljun, rojena Rožanc, stara 59 let, stanujoča na 14900 Westrop Ave. Tu zapuša žalujočega soproga Johna in hčer Zoro Mylechreest, enega brata Josepha, v Penna. pa več bratrancev družine Cergol. Ranjka kot tudi njen soproga sta doma iz Mislce pri Divači na Primorskem, kjer zapuša dve sestri Antonijo Dujmovič in Ano Brezovic ter druge sorodnike. Tu je bivala nad 24 let. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 2. iz Jos. Žele in Sino-vi pogrebnega zavoda na 452 E. 152nd St. Bodí ranjki mirna ameriška zemlja!

Governer ustavi pokolj

Governer Martin L. Davey je v svojem radio govoru pretekli ponedeljek večer povedal, da je ustavil dne 28. maja splošni pokolj v Akronu, kjer so C. I. O. voditelji vpriporili štrajk, ne da bi delavci imeli priliko glasovati o štrajku. Vse je bilo pripravljeno, da C. I. O. voditelji zasedejo mesto in se polotijo vlade, je dejal governer.

Seja in vaja

Danes zvečer ob sedmih ima vajo in sejo godba Bled v SDD na Waterloo Rd. Važno je, da vsi pridete, ker bo treba ukreniti vse potrebno glede piknika.

Podražena voda

Podražitev vode v Clevelandu stopi v veljavo 15. julija. Postava glede podražitve bo v veljavo do 1. januarja, 1939, nakar bodo ljudje tozadejno glasovali.

Druga obletnica

V četrtek 9. junija se bo ob 8. uri zjutraj brala sv. maša za pokojnega Antona Rojca ob priliki druge obletnice smrti. Prijatelji so vabljeni.

V nedeljo k Zornu

Društvo sv. Križa št. 214 K. S. K. Jednote nam sporoča, da priredi v nedeljo 12. junija izlet na poznano Zornovo farmo na Bradley Rd., kjer se v poletnih časih navadno zbirajo Slovenci, ki stanujejo na zapadni strani mesta. Društvo se je prav dobro pripravilo za izlet in bo vselični odbor znal izvrstno postreči gostom z vsemi dobrotami. Rojaki na zapadni strani kot tudi iz širnega Clevelanda so prav prijazno vabljeni, da posetijo v obilnem številu nedeljski piknik društva sv. Križa št. 214 KSKJ. Na svidenje!

Velik ogenj

Goreti je začelo včeraj dopoldne v tovarni Mills Manufacturing Co., 9710 Meech Ave. Ogenj je naredil \$25,000 škode. V zadnjem poslopju je prišlo do več razstrelb. Ogenj je poškodoval tudi sosednjo tovarno Cleveland Steel Barrell Co. En ognjegasec je bil poškodovan.

Smrtna kosa

Po dolgi bolezni je preminul v ponedeljek v mestni bolnišnici Joseph Skofic, star 62 let in doma iz Suhe pri Predosljah. Pokojni zapuša v domovini sestro, ki je poročena v Zehaj pri Naklju in več vnukov. V Clevelandu je bival 25 let. Tu nima sorodnikov, pač pa več prijateljev. Bodí mu lahka ameriška gruda!

Igranje kart

Krožek sv. Kristine ima v četrtek večer, 9. junija card party v dvorani sv. Kristine v Euclidu. Vstopnina je samo 25c in oddalo se bo lepe nagrade pri mizah.

Bolna na domu

Bolna na domu se nahaja Mrs. Margaret Marolt, 1020 E. 71st St. Želi, da bi jo prijatelji obiskale.

Queen Mary eden najbolj priljubljenih parnikov

Največji parnik na svetu, poleg tega pa tudi najbolj udoben parnik Queen Mary od znane Cunard linije je odplul 27. maja iz New Yorka in s tem nastopil tretje leto preko-oceanske vožnje. Lansko leto je prevozila Queen Mary nič manj kot 38,298 potnikov iz Amerike v njih domaćije ali za 3,000 več kot leto prej, kar znači, da postaja parnik Queen Mary vedno bolj priljubljen pri ljudeh radi mnogih ugodnosti, ki se ne dobijo na drugih parnikih. V dveh letih je ta parnik prevozil 270,819 milj brez vsake nesreče ali dogodka, ker se vodstvo Cunard parobrodne črte zaveda svoje odgovornosti napram potnikom. Vprašajte pri naših potovalnih zastopnikih glede vožnje na parniku Queen Mary, kateri se lahko reče, da je "kraljica morja."

General Franco nima sreče z Nemci in Italijani

Gibraltar, 7. junija. Turisti, ki so dospeli sem iz onega dela Španije, ki je pod kontrolo generala Franca, pripovedujejo, da vlada veliko sovražstvo med Španci, ki se borijo v vrstah generala Franca, in med Italijani in Nemci, ki pomagajo generalu Francu. Sovražstvo se je pričelo, ko so se med Španci raznesle govorice, da bodo Italijani in Nemci zavladali v Španiji, kakor hitro zmaga general Franco in bo konec civilne vojne. Španci se zlasti pritožujejo radi diktatorskih manir, katere izvajajo laški in nemški častniki nad moštvo. "Položaj je neznošen," so se pritožili španski nacionalistični častniki, ki so dospeli v Gibraltar, da nakupijo potrebna zdravila in obveze za ranjence. Ako general Franco ne bo znal ukrotiti zapovedujočih laških in nemških častnikov, tedaj se zna vsa njegova kampanja proti lojalistom izjaloviti. Gen. Franco resno premišljuje, kaj bi naredil.

Telefonski račun

Mr. R. B. Luten se je čutil, zakaj je njegov telefonski račun za pretekli mesec tako visok. Stvar je kmalu dognal. Njegov osem let stari sinko je poklical, ko je bil sam doma guvernerja države Mississippi in guvernerja države Tennessee po telefonu in se z njima pogovarjal. Poklical je tudi predsednika Roosevelta, toda je govoril samo z njegovim tajnikom. Ni čuda, da je ata potem dobil tako visok račun za telefon. Sinkotu so navili ušesa in je potem izjavil, da bi rad govoril z "big shots," kar se mu je deloma tudi posrečilo.

Jugoslav University Club

Jugoslav University klub je izvolil sledeče uradnike: William Vidmar predsednik, Mrs. Johanna Mally in George Vojnovich, podpredsednica in podpredsednik, Frances Bogovich tajnica, dr. A. A. Urankar blagajnik, Miss Caroline Sorn, zastopnica za obveščanje javnosti, Frank Grdina, Joseph Križman, Violet Trattar, nadzorniki.

Zaboden v trebuh

Dominic Nasco je z nekim "prijateljem" pil vino na domu na 1237 Scovill Ave. Vino je bilo tako močno, da je povzročilo prepir in "prijatelj" je Nasco zabodel v trebuh, da sedaj umira. Napadalec je pobegnil. Oba sta brez dela.

Na obisku

Dne 22. junija prispe v newyorško pristanišče jugoslovanska bojna ladja "Jadran." Obiski jugoslovanskih bojnih ladij v Ameriki so bolj redki, in bomo toliko bolj veseli, ko dospejo brateltelji naše primorske obali v Ameriko. Med častniki na krovu bojne ladje je tudi naš Slovenec, Mr. Ludvik Valentinič, ki je zaposlen na bojni ladji kot inženir-poročnik. Mr. Valentinič ima sestro v Lorainu, Ohio, Mrs. Josephine Pogacnik, katero bo tekom svojega bivanja v Zedinjenih državah obiskal. Gospod generalni konzul Jugoslavije v New Yorku, dr. B. Stojanovic se bo osebno podal na krov bojne ladje "Jadran," da izpolnjuje dovoljenje za poročnika Valentiniča, da obišče sestro v Lorainu. Upamo ob tej priliki, da se tudi v našem uredništvu spoznamo s prvim jugoslovanskim mornariškim častnikom, ki je došel na ameriška tla.

Še 12. junija je čas

Še nekaj dni je čas za priglasev k izletu Slovenske ženske Zveze v domovino. Kdor se želi pridružiti tej skupini naj se obrne direktno do Mrs. Albine Novak, 1135 E. 71st St. Tel. Henderson 1572, kjer bo dobil vse potrebne informacije. Še danes se priglasite ako želite udobno in prijetno potovati v tej skupini.

Člani in članice SDZ, udeležite se društvenih sej ta mesec!

Mesec junij je glasom pravil Slovenske Dobrodelne Zveze odmenjen, da se vršijo volitve delegatov v konvencijskem letu Zveze. Par društev je že imelo sejo in je bil obisk od strani članstva precej poveljen, vendar bi lahko prišlo na sejo še mnogo več članov in članic. Konvencija se vrši, da člani in članice, izvoljeni od društvenikov, kot zastopniki naroda, uredijo pravila in vse drugo, kar je za korist in napredek bratske organizacije. Obenem se na sejah sedaj razpravljajo glede izboljšanja pravil in je vaša dolžnost, da ste navzoči in pomagajte s svojim razumom in zanimanjem do boljšega napredka. Pridite torej na sejo. Dovolj vas je, ki ste zmorni, da pošteno in uspešno zastopate svoje društvo na konvenciji. Zlasti bo letošnja konvencija izredno zanimiva. To bo prva konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze, ki se bo vršila v S. N. Domu na St. Clair Ave.

"Na Jutrovem"

Članom balinarskega kluba "Na Jutrovem" se naznanja, da se bo vršila seja v petek 10. junija ob 7. uri zvečer. Ker bo seja zelo važnega pomena se prosi, da so vsi člani navzoči. Seja se vrši v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. in 109. ceta. — Frank Pugelj.

Drzna tatvina

Trije zakrinkani roparji so prišli na prestore Producers Milk Co. na 4506 W. 35th St. včeraj dopoldne in so odnesli kompaniji nekako \$5,000.00. V uradu je bilo ob času ropu do dvanaest uslužbencev, katere so roparji ustražovali. Bile so večinoma ženske.

Hodza pozivlje Slovake k skupnemu delu

Bratislava, 7. junija. Sem je došel ministerski predsednik čehoslovaške republike Milan Hodža, ki je pozval Slovake naj nikar ne zahtevajo avtonomije, ako želijo samim sebi dobro. Ministerski predsednik je po rodu Slovak. Hodža je došel v Bratislavo, potem ko je gotova slovaška skupina pod vodstvom Rev. Hlinke zahtevala popolno avtonomijo za Slovake. "Mi živimo v demokraciji," je dejal Hodža, "in moramo poslušati manjšino. Toda jaz sem prepričan, da je ogromna večina Slovakov lojalna čehoslovaški republiki. Mi ne bomo dovolili nikomur, da razdeli in uniči našo republiko. Držimo trdno skupaj in odbili bomo vse napade." Ministerski predsednik k Hodža je žel za svoje besede velik aplavz in sodi se, da je zaenkrat avtonomsko gibanje Slovakov uničeno.

Zvezna vlada je prišla na pomoč z denarjem

Cleveland. — Včeraj bi morali zapreti reliefne urade v Clevelandu, ker ni nikjer nobenega denarja. Zastoritve je pa preprečila zadnji trenutek zvezna vlada, ki je prispevala \$60,000. To bo zadostovalo za tri ali štiri dneve. Teh \$60,000 je zadnji denar, ki ga pričakuje mesto za relief. Očitno ne bo nobene pomoči iz Columbusa še za daljši čas. V Clevelandu je še vedno 60,000 ljudi na direktnem reliefu.

Mestna hiša v Euclidu

Danes bo slovesno otvorjena nova mestna hiša (City Hall) v našem sosednjem mestu Euclidu. Hiša je veljala \$100,000 in je bila zgrajena po WPA delavcih, ki so jako ponosni na svojo res fino delo. Slavnosti se začnejo ob 11. uri dopoldne, ko bo župan Kenneth Sims imel pozdravni govor. Vsi policisti in ognjegasci Euclida nastopijo v spremstvu dobrih godb. K slavnosti sta povabljeni oba bivša še živeča župana mesta, Col. D. H. Pond in Charles Ely. Godbe Euclid Central in Shore High višjih šol, ki so poznane kot ene najboljših godb v državi, bodo igrali. Po slavnostih se poda večina navzočih v Euclid Beach, kjer bo kraljevala 17-letna Lorraine Sterkel kot kraljica dneva. Mestna hiša v Euclidu je zgrajena leta 1920, in od tedaj pa vse do danes so se mestni uradi nahajali v najetih poslopih.

Iz Jugoslavije

Iz Jugoslavije se je vrnil Mr. A. Kollander, ki je 18. maja spremljal potnike v domovino. Z njim so dospela Mrs. Angela Trdan z dvema sinoma k možu Mr. Frank Trdanu, 6612 St. Clair Ave. Doma je iz vasi Blato pri Ribnici. Iz vasi Retje pri Loškem potoku pa je dospela k svojem možu Mrs. Mary Mohar in sicer s šestimi otroci. Mr. Kollander zopet spremlja potnike 22. junija. Kdor je namenjen na obisk se še lahko pridruži.

Društvo vs. Cecilije

Nocoj večer ima društvo sv. Cecilije jako važno sejo, pri kateri bosta izvoljeni dve delegatki za konvencijo S. D. Zveze, ki se vrši v septembru. Prosi se vse članice, da so gotovo navzoče.

Državna postavodaja namerava odobriti štiri nove davke, da dobi denar za brezposelne

Kot naznanja senator Lody Huml iz Clevelanda bo te dni vložil v državni postavodaji predlog, da se dovoli mestom naložiti štiri vrste novih davkov, katerih dohodki se bodo uporabili za podporo brezposelnim.

Sledeči novi davki naj bi bili vpeljani: 1. Davek na nepremičnine, ki naj bi znašal en odstotek od vsakih \$1,000 dohodkov in tri odstotke ako znaša dohodek nad \$2,500 na leto.

2. Davek na vse bančne vloge, ki bi znašal 20 centov na leto od vsakih \$100, ki jih ima oseba na banki. 3. Davek na vstopnice k vsem prireditvam, ki naj bi znašal 7 odstotkov vstopnine.

4. Uveden bo dohodninski davek za vse one, ki zaslužijo \$2,500 na leto ali več. Ta davek bo

znašal pol procenta od zaslužka. Senator Huml je prepričan, da bo postavodaja sprejela njegov predlog.

Računa se, da bo novi davek prinesel Clevelandu nekako \$5,000,000 na leto, kar bo šlo za brezposelne. Obenem je pa gotovo, da bodo radi tega davka precej prizadeta naša društva in ljudje z manjšim premoženjem, dočim se bogatim ne bo poznalo skoro nič.

Davek se bo pobiral samo eno leto, in če bo mestna vlada v Clevelandu hotela pobirati enak davek tudi zanaprej, tedaj bo morala dobiti dovoljenje od državne davčne komisije, kateri bo dala postavodaja oblast podaljšati davek za nadaljni dve leti.

Roosevellov kandidat poražen v Iowi. Odobren je bil od Lewisa, toda napadan po Greenu

Des Moines, Iowa, 7. junija. Kongresman Otha Wearing, ki je trdil, da ima za seboj podporo Roosevelta, je bil obenem odobren tudi od Johna Lewisa, načelnika C. I. O., dočim se je WPA administrator Hopkins izjavil, da če bi on glasoval v Iowi, bi volil za Wearina.

William Green pa, predsednik American Federation of Labor, je napadal Wearina in se izjavil za Gillette, ki je tudi zmagal.

Zadnje čase se je že zaporedoma in v raznih državah zgodilo, da so bili vsi kandidati C. I. O. poraženi in izvoljeni oni, katere je priporočala American Federation of Labor.

Mr. Beros nevarno bolan

Pred nekaj tedni se je nevarno ponesrečil naš dobro poznani lastnik fotografskega ateljeja Mr. Matt Beros, 6116 St. Clair Ave. Padel je z lestve, ko je pripravil scenerijo za vzetje slike in se pri tem zelo močno poškodoval. Kot se nam poroča, je Mr. Beros zelo slab. Mi močno želimo, da bi se njegov položaj izboljšal in bi se zopet zdrav vrnil k svojem delu, saj bi bila velika škoda, če bi se kaj resnega zgodilo z Mr. Berosom, ki je pravi umetnik v svoji stroki. Seveda njegovo podjetje nadaljuje z delom in se rojaki lahko vsak čas obrnejo na Berosov fotografski zavod.

Slovenska kandidatinja

Dobro poznana in zmožna Mary Planinšek iz Collinwooda je kandidatinja za članico County Central Committee v 32. vardi, preclink G. O. njej bodo državljani imeli priložnost glasovati pri primarnih volitvah 9. avgusta. Mi toplo priporočamo Mary Planinšek za izvolitev. In priporočilo ne bo dosti pomagalo, ako rojaki obenem ne gredo k volitvam 9. avgusta. Primarne volitve so mnogokrat večjega pomena kot glavne volitve, kajti pri primarnih volitvah ljudje izbirajo svoje kandidate. Mrs. Planinšek bo izvoljena, ako boste vi, rojaki, se odzvali v velikem številu in oddali svoj glas za njo.

V bolnišnici

Mlad in krepak fant Joseph Schmuck, 1249 E. 67th St., se je moral podati v St. Luke's bolnišnico in se podvreči operaciji, želimo mu, da bi se kmalu vrnil med svoje.

Mrs. Ledbetter

Svojemu uradu kot knjižničarka se je odpovedala poznana Mrs. Eleanor Ledbetter, ki je dolgo vrsto let načeljevala javni knjižnici na Broadway in 55. cesti. Poznana je bila zlasti med Čehi in Slovenci, ki prebivajo v ondotni okolici in je v kulturnem in družabnem oziru mnogo storila za nje. V letu 1918 je spisala tudi knjigo o Jugoslovanih, ki ima še danes veliko vrednost. Sedaj bo šla v zaslužni pokoj.

Pevski zbor "Cvet"

Radi izredno važnega vzroka so pevci in pevke zbora "Cvet" vljudno vabljeni, da se v petek 10. junija, udeležijo pevskih vaj točno ob 7:30 zvečer. Vabljeni so tudi vsi prijatelji zbora "Cvet" in ljubitelji petja, da pristopijo k zboru, če imajo veselje in posluš do petja. Nujno potrebno pa je, da so navzoči vsi pevci že ob 7:30 uri. — Predsednica.

Društvo Svob. Slovenke

Članice društva Svobodomiselne Slovenke št. 2 SDZ se opozarja, da se polnoštevilno udeležijo mesečne seje v četrtek 9. junija ob 8. zvečer v navadnih prostorih. Na tej seji se voli delegatke za konvencijo, ki se vrši v septembru. Upati je, da bodo članice uvidele važnost seje in prišle vse ter pripeljale še kaj novih kandidatinj. — J. Petrič, tajnica.

Tornado v Michiganu

Iz Michiganu se poroča, da so imeli tam včeraj veliko neurje in tornado je naredil mnogo škode. Voda je preplavila mesta in vasi in po mnogih krajih je bila poškodovana električna napeljava.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 133, Wed., June 8, 1938

Brezuspešno delo

Nedavno tega smo čitali v "Proletarcu," da se je slovenska sekcija socialistične stranke ocepila od svoje matice, to je, od socialistične stranke v Ameriki, in bo zanaprej slovenska sekcija delovala — samostojno. Stvar bi bila komedija, ako ne bi pri tem prišle še nekatere druge zadeve v poštev, o katerih je "Ameriška Domovina" že pred mnogimi leti pisala in se je izkazalo, da je bila resnica, kar smo tedaj pisali in kar zopet napišemo danes.

Ni potrebno, da bi kdo vzel "slovensko sekcijo socialistične stranke" za resno, ker v fakti sploh ne obstoji. Slovenska sekcija socialistov v Ameriki sestoji iz par sto sodrugov, raztresenih po številnih slovenskih naselbinah. Ti bratje sodrugi imajo pa to izredno talentiranost, da radi prav veliko govorijo o delavstvu, naredili pa vsi skupaj niso v vseh tridesetih letih svojega obstanka niti enega dolarja vrednosti za slovenskega delavca. In kot so izvrstni v praznih govoricah, ki se visoko glasijo, pa nič ne pomenijo, pa so še bolj talentirani v fehtanju in kolektanju. Že trideset let beračijo pri barah, na domovih, na društvenih sejah, da vzdržujejo svoj edini list, ki pa kljub temu neprestano toži, da se ne more vzdrževati, da ima dolgove, itd. itd. Seveda naši rojaki, ki so usmiljenega srca, večkrat podarijo petico ali desetico, da se otresejo sitneža in mu začasno pomagajo iz zadrege.

To nam dokazuje, da je socializem med nami — umetno ustvarjen in da 95 odstotkov naših rojakov v Ameriki se ne strinja z idejami socializma, vsaj v isti smernici ne, katero propagirajo naši socialistični voditelji, katere sicer lahko naštejemo v dveh sekundah. Naši slovenski socialistični voditelji so grešili v treh kardinalnih točkah, ki so povzročile, da je socializem absolutno mrtev v Ameriki, kar se tiče naših ljudi, in da je mrtev tudi v Ameriki, kajti po priznanju generalnega vodstva socialistične stranke šteje slednja danes v celi Ameriki samo — 7,000 dobro stoječih članov. To je še manj kot kaplja v morju 57,000,000 ameriških državljanov, ki izvajajo svojo volivno pravico.

Pa pustimo ameriške socialiste in se vrnimo k našim bratom sodrugom. Teh je v Ameriki menda nekako 300. Da je res tako, poroča "Proletarec," da je samo toliko članov plačevalo zadnje čase svoje prispevke v stranko. In da jih ni več, so sledeči trije tehtni vzroki:

Prvič, slovenski socialisti so pozabili na svoj narod. V njih glasiu ne boste nikdar kaj čitali o lepoti slovenske pesmi, o naših mogočnih pisateljih in pesnikih, o našem narodnem gibanju, ki nam je tako potrebno, da ne utonemo v morju drugih narodov. Naša slovenska pesem, naša zavedna slovenska beseda nas je skozi tisoč let in več ohranila pri življenju, tako, da smo precej spoštovani, dasi smo malenkostni po številu. Če bi šlo po socialističnem načelu, bi že zdavnej zginili v mednarodnih valovih, kar bi nam bilo zlasti žal radi naših bratov sodrugov, ki ne bi več imeli "slovenske sekcije." Torej zahvalite se nam, ki smo budili narodni življenj in zavest, da nas je še kaj na svetu.

Drugič, slovenski socialistični voditelji v Ameriki so takoj od začetka svojega obstoja pa vse do danes delali kardinalno napako, ker so se podali v tabor brezbožnikov, ker so napadli vero, cerkev, Boga, duhovne in vse verske ustanove. Trmasti so tako, da še danes tega ne sprevidijo, oziroma vedo za to, pa nečejo priznati. Kar se tiče našega slovenskega naroda ga ne bo nihče odtujil svojem Stvarniku. Saj revež trpin na svetu nima končno družega kot upanje, da po smrti se začne novo in pravo življenje. Bratje sodrugi pa so dosledno napadali to plemenito in idealno upanje, ki se bo tudi uresničilo po smrti slehernega, ki je živel v veri do Boga. 90 odstotkov vsega pisanja v socialističnih listih slovenske Amerike je tvorilo napade na vero, duhovne in cerkve, pet procentov je posvečenih osebnim sporom med brati sodrugi samimi, dva procenta tvorita reklamo, en procent kolekte, en procent reklama za mednarodnost in en procent za — delavce. To je živa resnica, kar nam bodo bratje sodrugi radi priznali.

Tretjič, socialistična stranka še nikdar ničesar ni naredila za enega samega slovenskega delavca v Ameriki. Nasprotno, marsikdo je radi stranke postal nesrečen. Naš nasvet našim socialističnim bratom je, da likvidirajo stranko popolnoma, se pridružijo nam, postanejo pristaši demokratov in Roosevelta, pa bo za vas, bratje sodrugi, mnogo boljše kot sedaj, ko kašljate, dasi poznate zdravnika, ki bi vas lahko ozdravil kašlja!

Kaj pravite!

Sally Rand, ameriški plesalka, ki je tako revna, da ne premore niti obleke, da bi jo oblekla za ples in vsa njena obleka pri plesih sta dve pahljači iz nojevih peres, je v Kansas City govorila v prilog španski lojalistom. K njenemu govoru je bil "silen naval," namreč, poslušat jo je prišlo — 17 oseb. No, če je Sally nastopila na govorniškem odru v svoji plesni "obleki," potem so ljudje pač videli, da španski lojalisti predvsem potrebujejo obleke, še bolj kot ambulanc.

BESEDA IZ NARODA**Iz Maple Heights, O.**

V nedeljo 29. maja smo imeli zopet nekaj, kar bo ostalo v spominu marsikateremu, ki je bil navzoč na koncertu, ki ga je priredil mladinski pevski zbor Kraljički. Odbor se v imenu mladih pevcev iskreno zahvaljuje za tako številno udeležbo, katere nismo pričakovali. S tem ste pokazali, da želite, da bi naša lepa slovenska pesem še dolgo odmevala v tej novi domovini. Edino mladinski zbori nam bodo obdržali slovensko pesem na površju tukaj v Ameriki. Saj če bodo peli pesmi, dokler bodo mladi, jih bodo tudi potem, ko bodo dorasli. Ravno tukaj v Maple Heights imamo dokaz topogledno. Odkar ima naselbina tudi odrasli pevski zbor, pri katerem je 90 odstotkov pevcev in pevk tukaj rojenih in ki sami priznajo, da niso nikdar prej imeli take zabave kot jo imajo, odkar so pri pevskem zboru. Torej to je dokaz, da bo naša lepa slovenska pesem ostala na površju še, ko nas več ne bo.

Program teh mladih Kraljičkov je bil tako lep, da je bilo občinstvo očarano na lepem petju. Program je vodil pevovodja Zbora, naš slavni pesnik in skladatelj, g. Ivan Zorman. Naselbina je z Vami, g. Zorman in Vam želi mnogo uspeha s temi mladimi pevci še dolgo vrsto let. Prav lepa hvala posetnikom koncerta izven naše naselbine, katerih je bilo tako kepo število. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Louis Ferfolia za posojene stole. Hvala tudi cvetličarju L. Arko za okinčanje dvorane, kar sta nam napravila vse brezplačno. Prav lepa hvala delavcem, ki so tako pridno delali na gori omenjeni dan. A. G.

Program teh mladih Kraljičkov je bil tako lep, da je bilo občinstvo očarano na lepem petju. Program je vodil pevovodja Zbora, naš slavni pesnik in skladatelj, g. Ivan Zorman. Naselbina je z Vami, g. Zorman in Vam želi mnogo uspeha s temi mladimi pevci še dolgo vrsto let. Prav lepa hvala posetnikom koncerta izven naše naselbine, katerih je bilo tako kepo število. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Louis Ferfolia za posojene stole. Hvala tudi cvetličarju L. Arko za okinčanje dvorane, kar sta nam napravila vse brezplačno. Prav lepa hvala delavcem, ki so tako pridno delali na gori omenjeni dan. A. G.

Program teh mladih Kraljičkov je bil tako lep, da je bilo občinstvo očarano na lepem petju. Program je vodil pevovodja Zbora, naš slavni pesnik in skladatelj, g. Ivan Zorman. Naselbina je z Vami, g. Zorman in Vam želi mnogo uspeha s temi mladimi pevci še dolgo vrsto let. Prav lepa hvala posetnikom koncerta izven naše naselbine, katerih je bilo tako kepo število. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Louis Ferfolia za posojene stole. Hvala tudi cvetličarju L. Arko za okinčanje dvorane, kar sta nam napravila vse brezplačno. Prav lepa hvala delavcem, ki so tako pridno delali na gori omenjeni dan. A. G.

Združeni mladinski pevski zbori

Dne 8. septembra 1935 se je vršila prva prireditev Združenih mladinskih pevskih zborov in to je bil koncert v mestni dvorani in ptem zvečer ples in zabava v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. — Druga prireditev Z. M. P. Z. je bil piknik in skupni pevski nastop v prosti naravi dne 14. junija 1936 na prostorih Slovenskega društvenega doma na Rechar Rd. — Ob priliki tretje obletnice so pa priredili skupni koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. In sedaj se pripravljajo na sijajen skupni koncert, ki se bo vršil 18. septembra 1938 zopet v Slov. nar. domu. — Toda še pred tem koncertom pa priredijo piknik na prostorih Slov. društ. doma na Rechar Rd. in to že v nedeljo 19. junija.

Skupno in posamezno so mladinski zbori nastopili že več kot petdesetkrat za razne skupine poleg kakih 40 koncertov, katere so priredili tekom tet štirih let. Mladinski zbori se vedno vsakega vabilu odzovejo, v kolikor jim je le mogoče. In ob takih prilikah, kot bo piknik v nedeljo 19. junija, vam bodo mladi pevci, pevke in stari hvalažni, ako se jih spomnite.

Mladinski zbori so skušali prirediti svoj piknik na tako nedeljo, da ne bi bil prizadet kak drug zbor, društvo ali skupina, tede premnogo je teh skupin, da bi bilo mogoče tako uvrstiti, da bi bil samo en piknik vsako nedeljo, toda ker so prostori piknikov par milj razdaljeni, je občinstvu mogoče se udeležiti dveh ali treh piknikov en dan. Želja odbornikov Združenih mladinskih pevskih zborov je, da bodo navzoči ta dan vsi pevci in pevke vseh mladinskih zborov in tako tudi VSI stari in njih prijatelji. Pričakuje se tudi lepo število posetnikov iz West Park in Barberton, Ohio.

Z veliko udeležbo bo javnost

pokazala, da ceni delovanje mladinskih zborov ter da tudi razume njih težkoče. Napravimo nedeljo 19. junija sijajen praznik mladine in pokažimo mladcem, da se kot zvesti Slovani radujemo in spoštujemo njih zanimanje za slovensko pesem.

Toraj ne pozabite piknik Združenih mladinskih pevskih zborov v nedeljo 19. junija na prostorih Slovenskega društvenega doma na Rechar Rd. v Euclid, Ohio. Pozdravi!

Ančka Traven.

Dopis iz Euclida

Vabim vas na zelo važno sejo. Ker se zelo neradi odzovete vabilu, se vas sedaj obvešča tudi v Ameriški Domovini, ker ta list pride vsak dan v hišo in vsak takoj pogleda vanj radi novic. O da, vedno je polno novic v Ameriški Domovini. Zato vas pa tudi, dragi člani in članice društva sv. Kristine št. 219 KSKJ, vabim tern potom, da pridete na sejo 12. junija ob dveh popoldne. Na programu bodo važne stvari in tudi volitev delegata za prihodnjo konvencijo, ki se vrši meseca avgusta t. l. Pridite in povejte, kar imate za povedati. Sedaj je čas, da predložite svoje dobre ideje. Sedaj vas kliče jednota, da poveste, kaj bi bilo boljše zanj. Pridite gotovo vsi in stvar bo šla lahko naprej in bolj hitro. Pridite pravočasno. Seja se prične točno ob dveh popoldne v šolski dvorani sv. Kristine na 222. cesti, Euclid, O. Pozdravi vsem članom in članicam našega društva.

Terezija Zdešar, tajnica.

Najboljši kruh zna mati peči

Kranj, Jugoslavija — Dne 26. aprila t. l. se je vrnil iz Perzije 35 letni predelavec Kalan Franc, rodom iz Mojstrane. Že več kot 10 let je hodil za kruhom po raznih državah, sedaj pa se je vrnil izmučen in izčrpan v rodni kraj. Domačih ni več našel, zato se je začasno nastanil v Kranju, odkoder hodi na kraje in dalje še izlete, upajoč, da mu bo domovina vrnila zdravje in zadovoljstvo ter mu dala kruha.

Komaj 22 let star se je Kalan poslovil od domačih gozdov in trat in s smelim obrazom hitel tujini nasproti, upajoč, da mu bo ta nudila zaslužek, s katerim bi si lahko kupil za stara leta lepo domačijo v Sloveniji. Hotel se je navziti dobrega kruha, boljšega kakor mu ga je dajala mati in domovina. Želel si je z manjšim trudom dobiti denarja za starost. Pohitel je najprej v Nemčijo, od tu v Holandijo in nazadnje še v Francijo, kjer je dobil še precej dober zaslužek pri podzemskih delih. Kljub temu pa je ostal v Franciji le nekaj let. Zdelo se mu je namreč, da še premalo zasluži za delo, ki ga je opravljal, saj je dobil le ona dela, katerih domačini nočejo opravljati. V vseh državah našel na človek na isto: tujca porabijo samo za najtežja in najslabša dela; povsod, koder hodi, čutiš, da si le hlapec gospodarju in državi.

Kljub temu ni umrla v njegovi notranjosti želja po domačiji v ljubljeni Sloveniji. Zvedel je, da se dobi v daljni Perziji veliko boljši zaslužek. Gradbena tvrdka, pri kateri je bil Kalan takrat v službi, je odposlala pred 4 leti nekaj svojih delavcev v Perzijo in tudi Kalan je potoval z njimi. Naselil se je v bližini mesta Teherana in dobil v resnici dobro mesto, kjer ni bilo prehu-

rega garanja in tudi zaslužek je bil dokaj lep. "Vsi prisejenci smo bili zadovoljni," tako je pripovedoval Kalan, "posebno še zaradi tega, ker smo dobili lepa stanovanja. Tudi dnevni red je bil dokaj dobro urejen. Navadili pa smo se težko vremenskih razmer in lasje so nam začeli izpadati, tako da sem postal kmalu po naselitvi v Teheranu močno plešast. V Perziji je podnebje različno: ponekod strašna, neznosna vročina, drugod pa spet silen mraz. Z domačini se nismo mogli nikdar popolnoma spoprijazniti, ker so pač v kulturnem oziru daleč za nami, tujca pa gledajo kot sovražnega človeka in mu zavidajo dober kosček kruha.

O kakšni socialni oskrbi sploh ni govora saj Perziji ne poznajo nobenega zavarovanja za starost, bolezen ali smrt. Tudi bolnišnice ni v Perziji; v Teheranu so v zadnjem času zgradili eno, sicer pa se jim vse iz tega nepotrebno, ker jih njihova vera uči, da človeška vedno vodi zgolj usoda in so vse stvari popolnoma odveč. Zbolel sem l. 1936 na tifus. Zaman sem prošil za zdravniško pomoč, in ker nisem želel umreti v daljni tujini, sem se odpeljal v 10 ur oddaljen rusko mesto Bogi ob Kaspiškem jezeru. Kljub temu, da sem tako pozno iskal zdravniško pomoč, sem ozdravel in spet odšel v službo. V službi sem delal dnevno 10 ur in sicer 14 dnevno menja je ponoč in podnevi. Hud udarec je bil zame, ko sem zvedel, da ne more noben tujec prisluženega denarja poslati domov. Že sem se nameraval vrniti v ljubljeno domačo kraj, vendar se mi je zdelo škoda pustiti prislužen denar. Priznam, da sem začel tistikrat popivati, saj tudi nisem mogel pametneje porabiti denarja. Vedel sem, da stalno ne bom ostal v Perziji, zato sem si privoščil vsega, pol iz obupa, pol iz silnega domotožja. Z menoj je bil edino še en Slovenec, drugi, ki se stanovali z menoj, so bili Francozi in Švicarji.

Vsem nam je bilo hudo po domu in končno smo sklenili da si kupimo radio. Naročili smo ga iz Francije in ga s seboj nestrpnostjo pričakovali. V začetku smo hoteli poslušati vsak svojo postajo, toda žalibog jaz nisem bil zadovoljen; jugoslovanskih postaj nismo mogli dobiti. Tako smo ob prostem času poslušali le francoske postaje in tudi nemške, jaz pa sem imel najrajši godbo. Nešteto krat smo se prepirali zaradi tega aparata, in tako smo nekoč v pijanem stanju sklenili, da bomo naredili konec preprirov. Postavili smo aparat sredi sobe in ga popolnoma razbili. Bog ve, ali smo to delali iz pijanosti ali iz žalosti in obupa, ker smo imeli razen časopisov — ki so prihajali kvečjemu vsakih 6 mesecev skupno v Teheran — edini spomin na Evropo in svoje. Jaz sem tudi pogosto pisaril domov, odgovora pa nisem dobil. Včasih se je izgubilo moje pismo, včasih pa njihovo. Še bolj obupno stanje je bilo mojih švicarskih tovarišev in Francozov. Večina njih je bila namreč poročenih, svojih žen in otrok pa niso privedli s seboj zaradi klime, katere ne more vsakdo prenesti. Imeli so kakor jaz veliko denarja, katerega pa niso smeli pošiljati svojem. Kuhali smo vsi sami v svojih sobah, ker pa naš kosilo ni bilo nikoli prav v redu skuhan, smo iskali vesele in razvedrila po gostilnah.

V zadnjih mesecih sem znova zahrepenel po domovini. Videl sem domače travnike in gozdove vse ozelenele in storil sem potrebne korake za vrnitev. Posrečilo se mi je v krat-

kem času dobiti potni list in odpotoval sem domovini nasproti. Nikomur ne morem opisati sladkega občutka, ki je prevzel mojo notranjost ko sem zadihal gorenjski zrak in zagledal naše gore. Žal pa v Mojstrani nisem našel več svojcev, kljub temu pa se menda ne bom mogel več posloviti od Slovenije. Tako rad bi vsakemu Slovincu povedal, da je in ostane Slovenija najlepša in da je njen kruh najslajši.

M. Draganova:

Na Kras po sedmih letih

Domov, domov, — pel je vlak, a jaz stisnjena v kotu vagona, nisem mogla verjeti. Strah me je stiskal v grlo, vsak živec je drhtel, kri je sunkoma udarjala po žilah.

Domov! Kaj je tako dolga pot domov, po sedmih letih? Kaj je sedem let tako mnogo časa, da se je duša napolnila s tolikim strahom, da ne more verjeti, da gre zopet domov? Vaseca, draga, srečna vas domača, kaj si se pomaknila tako daleč, da si niti misliti ne morem, da te bom videla čez tako malo časa?

In vendar! Prešli smo mejo z vsemi formalnostmi in pozdravljamo me stari znanci: goli hribočki, poznane ceste in skromne vasice. Vse je to bilo nekdanje, vsak kamen poznam, ali danes mi se zdi vse nižje in bolj golo.

Na postaji, na kateri sem tolikokrat prej izstopila, poiščem avtobus, ker do moje vasi je še precej kilometrov. Na istem mestu kot nekdanj čaka tudi danes. Šofer mi s svojo prijaznostjo pomaga prenašati kovčega. Način ponašanja, govora in oblačenja je čisto italijanski, a Slovenec je.

"Od kod?" me vpraša. "Iz Jugoslavije." "A tako, tudi jaz sem bil tam, ali nič za nas."

Ne mislim na njegove čudne besede, gledam hiše, polja travnike, vse bi hotela da prepoznanim, vse bi hotela da z enim pogledom objamem. Cesta, po kateri se vozimo, je široka, asfaltirana. Ne morem prepoznati vasic, skozi katere gremo, ker je cesta drugače izpeljana. Prej je tu bilo mnogo klanecv, a zdaj je vse nekako zravnano. Veliki klanec, tik pred mojo vasio, je skoraj popolnoma izginil in nikakor ne spoznam tega "vhoda" v svoje rojstno gnezdo.

Ali evo, to je šola. Poznam po plošči nad vratmi, ki nam je bila otrokom iz prvega razreda tako zagonetna. "Veri i omiki" piše na nji. Nikdar nismo mogli razumeti kaj pomeni "i omiki," pa se zdaj spominjam vseh naših otroških razgovorov in opažanj. Kolikokrat sem v svetu mislila na to ploščo, da li še stoji nad šolskimi vratmi in zdaj jo vidim, kakor neki čudež božji tu, na starem mestu, kako še vedno govori svoji vasi: "Veri i omiki."

Avtobus se vstavlja na trgu sredi vasi, blizu cerkve. Na ciliu sem, a kolena mi klecajo in srce mi bije "za počit," ko izstopam. Takoj zapazim, da je ta naš "plac" postal nekako pust in gol. Kasneje sem videla, da je to zato ker je izginil mogočen creh, ki je nekdanj vladal temu trgu in skrilval skromne, s slamo krite hiše. Pal je ta oreh in mnogo drugih, kot žrtev težkih časov. ("Oreh se drago plača," mi je pojasnil brat.) Vas se je tako "odkrila" in gola in pusta brez zelenja, pokazuje vse svoje grde strani. Hiše se ne popravljajo, ne belijo, zidovi se ruše in prvi pogled na vas, prikazuje siromastvo.

Poldne je, pa ni nikogar na cesti. Nekaj žen je pogledalo za mano na oknih. Do naše hiše nikogar ne srečam, kar me samo veseli. Vse je tiho. Pod našo hišo mali vrtič, v njem hruške. Vse je kot nekdanj, samo je hiša

siva in stara in nič več bela, kakor sem nanjo mislila.

Doma me ne čakajo. V kuhinji pri oknu čita oče morda že stotič — "Potop." Dva plava otroka skačeta in razgrajata, a ko me zagledata, prestrašeno vmolkne. Oče se iznenaden ozre. Zagledam njegovo izmučeno in izpito lice. Čas je strašno pustošil v teh sedmih letih...

"Očka," mu rečem, a on je šele zdaj na jasnem, kdo je pred njim. Solze mu guše vsako besedo. Ne objame me, ne poljubi me, samo mu solze tečejo preko lica. Mama hitro priteče po stopnicah. "Hič moja, vendar si prišla," zaječijo, a hoče biti hrabra in premagati slabost. No, predolgo je bilo čakanje na ta moment, preveč je bilo trpljenja.

Ubogi starši! Vse so dali za svoje otroke, a zdaj v globoki starosti nimajo niti sreče, da bi jih mogli videti. Vsak dan razgovarjajo o njih, čakajo jih in prvo kar me je vprašala mama skozi solze je bilo: "Kdaj bodo prišli drugi...?"

Ko sem odhajala domov, bila sem se sprememb, katere me doli čakajo, ali pri tem sem najvedeje mislila na starše, ki so se v tem času postarali in na težke materialne prilike, ki pritiskajo ljudi. Ali nisem mislila na neke druge spremembe. Znala sem, da bom zopet našla svoj Kras, kot sem ga pustila pred sedmimi leti in hotela sem, da zopet zaživim nekdanje življenje. Hodim po naših vaseh, gledam, poslušam. Vsi sorodniki so me že obiskali. Mnogo razgovarjamo, mnogo mi pripovedujejo, a jaz sem vsak dan bolj žalostna.

Poslušala sem razgovore kmetov, ponihl skrbne — ene same, velike skrbi — kako bi napravili, kako bi delali, da si ohrane dom in domačijo. Tolikokrat so videli, kako so propadla lepa posestva, kako so dobri stari gospodarji ostali brez strehe nad glavo, da se jim je strah pred isto usodo zaril globoko v srce. Trpini! Mogoče niti ne vedo, da tako, braneči svoja ognjišča, delajo največja junaštva, da so branitelji naših domov, naše domovine.

Mladina, to je druga stvar. Odrasla v tej državi ni mogla nikdar globoko občutiti, da je za mejo drugo življenje, katere bi moglo biti njihovo. Fantje odhajajo k vojakom v italijanska mesta. Ne vračajo se navdušeni ali isto življenje s tolikimi italijanskimi tovariši je pustilo vendar svojo sled. Domov pridejo z lepo bujno frizuro kot pravi Italijani in ko pripovedujejo o svojem življenju pri vojaki, mešajo mnogo italijanskih besed, posebno vojaške izraze. Skoraj nisem razumela takega "capelle," ki je prišel na dopust. Hvale se kako so lepo oblečeni in so ponosni, da so lepi vojaki. Ali čutijo in zavedajo se, da so Slovenci, hvalijo se kako so peli naše pesmi pri vojaki, kako so se z nekimi skregali radi svojega jezika itd. Ob abesinski aferi je odšlo mnogo mladih fantov čez mejo, posebno takih, ki jih doma ni vezala zemlja in delo. Nekateri so se vrnili razočarani nazaj in nič lepega niso znali povedati o prilikah čez mejo. Govorili so, da je boljše v Italiji, da so boljše plačani za svoje delo in kar je najbolj žalostno, da jih "Kranjci" ne marajo. Čula sem, da je precej ljudi zaključilo po vsemu temu, "da ni nič za nas, tudi tam."

Po manjših vaseh, kjer ni šole, karabinerjev, niti občine, sem imela občutek, da je vse tako, kot je bilo nekdanj. Stari in za njimi mladi, se drže starih navad, delajo ves teden, v nedeljo gredo v cerkev v sosedno vas, plačajo davke in se ženijo največ med sabo. Razen nekaj obrtnikov niso vpisani v nikake

(Dalje na 3. strani)

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

Po nemškem izvirniku K. Maya

Zenska se je krčevito oprijela čolna, pa sunek je bil silen, vrzel jo je čez rob, izginila je v valovih.

In z njo vred sem izginil v valovih tudi jaz.

Kako se je vse to tako naglo zgodilo?

V takih trenutkih skrajne nevarnosti deluje človek po nekem skrivnem nagonu, ki mu navdahne edino pravo in rešilno dejanje, mišljenje in sklepanje pa v takih trenutkih popolnoma odpove. Po bliskovito stori človek, kar je edino prav, in pozneje niti sam ne ve, zakaj in kako da je prav tako ravnal in ne drugače.

Pa le nekateri ljudje so obdarjeni s takim nagonom.

Drugi spet v takih trenutkih ukredujejo vse potrebno po jasnem, bistrem razmišljanju.

Nikar mi ne recite, da tisti drobce sekunde, ki na njem visi življenje, da ne zadostuje za razmišljanje in za ukrepe! Neskončno dobrotni Stvarnik je obdaril človeškega duha s čudovitimi močmi.

Tudi v sanjah preživljajo človek v eni sami minuti dogodke dolgih dni. Meni na primer se je nekoč sanjalo, da sem dokončaval izpite. Za pismo naloge je bil določen cel dan. Prvi sem bil gotov, oddal sem nalogo in odšel za nekaj ur na sprehod v hribe, da si oddahnem.

Ustmeni izpit je trajal dva dni. Na večer zadnjega dne, malo pred koncem izpita, se je zlomila klop, na kateri sem sedel, — in prebudil sem se.

Moj tovariš je pravkar zapiral okno —

Vprašal sem ga, kako dolgo sem spal. Povedal mi je, da sem mu kvečjemu pred tremi minutami dejal, naj me ne nadleguje več z vprašanji, ker da sem utrujen in da bi rad spal.

Dremal sem torej samo tri minute in v teh treh kratkih minutah sem preživel cel dan pismenih in ustmenih izpitov z vsemi podrobnostmi. Da, celo čisto natančno sem še vedel, kaj smo imeli za nalogo, koliko strani sem je napisal, spominjal sem se še tudi na vprašanja pri ustmenih izpiti. In čisto natančno sem se še spominjal tudi svojega sprehoda v hribe, kod sem hodil, kaj sem mislil, koga sem srečal in s kom sem govoril.

Drugi dan seveda o vsem tem nisem vedel ničesar več.

Ako torej v sanjah človek lahko preživi v treh minutah tri dolge dni duševnega in telesnega dela, je pač mogoče, da tudi bede opravi v drobcih sekundah duševno delo, ki bi za njega sicer rabil nekaj minut.

Na svojih potovanjih sem večkrat doživel trenutke, ki je od njih zaviselo moje lastno življenje in tudi življenje mojih tovarišev. In ko je bila nevarnost mimo, sem čisto natančno vedel, da sem v tistem enem samem trenutku nevarnost spoznal, si dobro premislil vse možnosti, kako bi na uspešnejše rešil sebe in tovariše, in tudi ukrenil, kar je bilo najboljšo in najvarnejše. Taki dogodki se nam zdijo neverjetni, čudoviti, pa, — ali ni človek, ali ni njegovo telesno in duševno življenje en sam velik čudež vsega človeškega Stvarnika? Brezbožnež mi bo ugovorjal, pomilujem ga —

In tako je bilo tudi tisti krat na narastlem, deročem Vardarju.

Kako sem prišel s svojo bolno nogo s konja, koliko časa sem rabil, da sem zmetal od sebe orožje, pas z vsem, kar je bilo v njem in za njim, da sem izpraznil še žepa, — tega vsega ne vem več.

Halef mi je pravil pozneje, da sem planil iz sedla, še preden je trčil čoln ob splav. Ni dvoma, da sem že tistikrat slutil, kaj se bo zgodilo. Zaman me je zadrževal. Pa vsem ničesar ne vem. Vse moje misli so bile osredotočene le v eno samo skrb, — kako bom rešil zensko.

Le to vem, da sem jo pograbil in potegnil s seboj v globine ter zaplaval pod brod. Nevarni mi je bil.

Ko sem priplaval spet na površje, sem bil že nekaj sto metrov niže. Držal sem zensko za rokav, nezavestna je bila, kar mi je bilo zelo ljubilo. Oviral bi me bila sicer pri plavanju.

Bil sem onstran sredine. Do sedaj sem moral desni breg, pa prezgodaj nisem smel izrpati moči. Legel sem na hrbet in si položil zensko počez čez pas ter se prepustil valovom. Le od časa do časa sem sunil z nogami in se porival k bregu.

Ves sem bil pod vodo, toliko da sem utegnil dvigniti glavo, kadar mi je zmanjkalo sape. Skrbel pa sem, da zenska ni prišla z glavo pod vodo. Videl nisem ničesar, valovi so mi zalivali oči. Vrtinci so me grabili in skrb sem moral paziti, da nisem z napačnimi kretnjami še globlje zašel v nje, bruna, deske in druge reči so butale ob mene, polna reka jih je bila. In plaval sem obtežen —! Še v mirni vodi težko plavaš obtežen, kaj šele v narastli, deroči reki, obložen z utopljenko! Obleka se je napila vode, težki škornji radoviškega hekima so mi viseli na nogah ko svinec, vlekelo me je pod vodo.

Nekje na bregu so kričali ljudje. Da bi vsaj videl, kako daleč je do brega —! Končno mi je uspelo, da sem se izkopal iz vrtincev in zaplaval v mirne vode. Bil sem menda na poplavljenem svetu, zaman pa sem iskal z nogami tal. Globoko globoko sem se pogreznil.

Nekdo je kričal: "Za božjo voljo —! Dalje dalje —! Tam so jame —! Semka!"

Razumel sem ga. Ko so delali nasip, so kopali zemljo poleg proge in izkopali globoke jame. Nad tistimi jamami sem plaval, narastli Vardar jih je zalil.

Voda mi je pljuskala v oči, nisem videl na suho. Pa po glasu sem zasodil, da breg ni daleč. Sunil sem se z nogami in z rokami v smer, od koder je prihajal klic.

Končno sem otipal tla pod nogami. Bil sem trdo ob železniškem napisu.

Roke so se iztegnile po mni in po ženski, odvezli so me jo. Zlezal sem po nasipu, kakor svinec je visela obleka na meni.

Veselo kričanje me je pozdravljalo, le eden je tarnal in tožil, da mu je žena utonila. Pomiril sem ga, njen mož je bil. Utoniti da ni mogla, sem pravil, kvečjemu če se je onesvestila. Odnegli so jo po nasipu v barako.

(Dalje prihodnjič)

NAŠ KRAS PO SEDMih LETIH

(Nadaljevanje z 2. strani)

sindikate. Ali zato je v večjih krajih mnogo težje. Ljudje niso samo poljedelci, a drugi, obrtniki in trgovci so prisiljeni živeti z "gospodo." Morajo hoditi na njihove zabave, svečanosti in predavanja ter ako stari ostajajo "hladni," mladim to vendar ni vseeno. "Mladost je norost." Želi se zabavati, plesati, želi da se navzije življenja. In tu je ono težko za mladino splošno, a še bolj za dekleta, posebno za one iz "boljih" družin.

Dekleta! Zaprepastilo me je in bolno dirnulo, koliko je v naših krajih deklet. Mnogo več kakor fantov. Pripovedovali so mi o nekaterih "starih devicah," ki so imele svoje fante. Fantje so radi nesrečnih prilik odšli v svet in niso se več vrnili. Oženili so se z drugimi, a one so ostale same. Ovevale so in se postarale v spominih na "njega." Videla sem jih kako kleče v cerkvi in pobožno mole pred Božjim zaročencem. A one so vsaj bile ljubljene! Koliko je drugih, katerim je mladost minula pusta in gola. Tudi one so sanjale in čakale, da pride ono najlepše, ali zaman. Domačih ni bilo, tujcev niso hoteli. Postale so pobožne, vsak dan so v cerkvi in vode pusto življenje starih devic, združeno s tolikimi žrtvami. Z zavistjo gledajo na mlajše, pred katerimi stoji še celo življenje in jim prorokujejo isto usodo. Mogoče po pravici! Fantov, ki se lahko ožene na dom je malo a drugi ne vedo kako bi sami sebe izdržavali, a kaj bi šele bilo z družino! Tako

najnu prihaja reakcija deklet. Bore se proti propadanju svoje mladosti, proti brezplodnemu življenju. Mnoge odhajajo služiti v mesta. Rozalka Slamarjeva je našla v Trstu moža Italijana. Njena mama mi je rekla: "Italijan je, ali zelo dober človek. Hvala Bogu, da je imela to srečo, ko pa naših ni." Nekateri se nahajajo v Milanu, pa celo v Rimu. Vsaka ima svojo historijo, o vsaki se ve kaj dela. Prihajajo na dopust v svili in s kratkimi lasmi. Druže se in plešejo z Italijani. Doma jih radi tega grde, ali čula sem odgovor Stane: "Slovenec ali ne, to je vseeno!"

In dekleta, ki so bile po nekoliko let v šoli po samostanih! Imele so sošolke druge narodnosti in dobro so se naučile italijansko. Vrnile so se v svoje vasi, kjer ni domače družbe zanje. "Gospoda" so sami tujci. Vse so to dekleta iz naših zavednih družin, odgojene v narodnem duhu. Dobro se zavedajo situacije. Ali vendar jih često vidimo v italijanskem društvu, z učiteljicami, učitelji in uradniki iz vseh uradov. Govore s preziranjem o "Italijanih," ali vesele so, da morejo zvečer z njimi zaplesati po muziki radia. Mladi učitelj, stalno je v hišah, v katerih so edine "signorine" v vasi. Te naše "signorine" govore mnogo proti njemu ker je on "osebnost" katere se ljudje upravičeno boje, ali to jim vendar ne brani, da se ne bi z njim lepo in pristrčno zabavale. "Malo preveč pristrčno," pravijo ljudje.

Ne vem več kakšna svečanost je bila v Reki, in so hoteli, da pride kolikor mogoče dosti na-

ših deklet v narodni noši. Gospa podešatova je napravila mnogo najljubeznivejših obiskov radi tega in vabila dekleta na ta izlet. Občine so prevzele vse stroške za obleke in potovanje. Vabilo iz občine je toliko kakor ukaz, pa je razumljivo, da so dekleta pristale. "Moramo iti. Ne vidiš, da nam ne dajo miru. Bog ve, kako bi nam naškodili, da odbijemo," tako so govorile. Starši, v strahu, da ne izgube koncesije za gostilno, trgovino ali neko drugo dovoljenje, jim niso branili. In dekleta iz mnogih naših vasi so se odpeljala, da pokažejo "narodno nošo," ki pravzaprav ni to, kar jo imenujejo. Nič ni bilo čudnega na vsej ti stvari, da nisem drugi dan videla na obrazih teh deklet — ne ponižanje — kot sem pričakovala, nego pravo veselje. Veselje, ki nikakor ni odgovarjalo onemu: "Mora se." "Krasno je bilo. Povsod smo bile prve. Fotografirali so nas nešteto krat in vsi so rekli, da smo bile najlepše." Začutila sem kako me je zabolelo v srcu. Pred malo leti vsako dekle bi se čutilo osramočeno, da je bila na neki taki svečanosti, a zdaj vidim, da se vesele, ker so bile prve in najlepše. Da jih obsodijo, kot jih kritizira vas? Ker kontrola ljudi je stroga in težko obsodi vse take postopke. A vendar so to revice. Mlade so še in lepe. Niso še izsajale vseh deklških sanj, a vidijo kako mladost beži in da se že poslavljajo. Nimajo svoje družbe, ker ne žive v normalnih prilikah. Usoda tolikih deklet, stoji jim vedno pred očmi, in strah, da bo tudi njihovo življenje brezplodno in pusto, je iskren. Pogledala

sem v njihove duše in ako ne drugo — vsaj razumem jih.

In za njimi prihajajo nove generacije. Kako bo z njimi, ki so končali samo italijansko šolo in z najmlajšimi, ki obiskujejo vrtec? Kako se bodo oni držali? Vse te "balille," "piccole" in "giovani Italiane"?

Vsako jutro me prebudi moja mala štiri leta stara nečakinja Mara, s svojo večno pesmico: "Faccetta nera, bell' Abissina." Čula jo je od šolskih otrok in neumorno jo ponavlja. Ona zna tudi mnogo slovenskih pesmic, ali je zdaj ta najnovejša in najbolj zanimiva. Brat pravi: "Da ji branim, ne bi pomagalo, a tako bo kmalu pozabila." Zna iz izkušnje, da se je naučila in pozabila že dosti takih pesmic.

Že prve dni sem videla v avtobusu kopico otrok, malih Italijančkov. Dolge in široke peletine, črne kapice, samo so lica slovenska. "Čigav si?" vprašam enega "na slepo." "Slavč," odgovori. "Pa kje ste bili?" "V azilu." "A kaj delate tam?" "Nič. Samo telovadimo, pojemo in jemo," bil je odgovor.

Vsako jutro pobere avtobus otroke po vaseh, v katerih ni vrtca in jih odpelje tja, kjer je. Popoldne pa zopet nazaj. Vse to je zastoj. Mnogo otrok ne hodi v vrtec, ker se starši še vedno vpirajo, ali — vsako leto več. Začudilo me je, da so nekateri, ki niso ravno potrebni, dali otroke v te potujočevalnice. Moja prijateljica Francka ima svojega Janeza tam notri. "A kakaj?" Kako si mogla?" sem ji prigoovorila. "Kako?" Evo, starejšega sina nismo na noben način hoteli dati, pa je dve leti ponavljal prvi razred, ker ni znal italijansko. V vrtcu se vsaj toliko nauče jezika, da lahko sledijo pouku." Hotela sem ji pojasniti, da je bolje, da se otrok nič ne nauči in ostane analfabet, kakor da se navzije tujega duha, ali mi je odgovorila: "Ti lahko tako govoriš, ker se ne gre za tvoje otroke."

Tako sem imela srečo, da so me po vaseh otroci, ki so me držali gotovo za neko učiteljico, pozdravljali s fašističnim pozdravom in "Buon giorno." Ne gre mi iz spomina mali palček, ki je gotovo prvi oblekel hlače, kako je samosvestno vzdignil ročico v pozdrav. "Iz vrtca," sem pomislila.

Otroci! Kako sem bila žalostna, ko sem slišala iz šole njihovo petje, poslušala njihove razgovore, kjer se meša toliko italijanskih besed. Da li vas bodo vendar doma obdržali za nas? Da li bo vendar naš slovenski dom močnejši od vseh teh sistemov? Hvala Bogu, doma govorijo povsod na Krasu samo slovensko. Doma — in še nekje — v cerkvi.

DNEVNE VESTI

Oče je zgubil upanje, da bo še kdaj dobil sina

Princeton, Fla., 6. junija. James Cash Sr., je danes izjavil, da je zgubil vse upanje, da bi še kdaj videl sina, katerega so ugrabili nepoznani lopovi in so ga skoro gotovo umorili. Oče je prepričan, da bo vzel precej časa, predno dobijo mrtvo truplo sinčka v prostiranih gozdovih južne Floride. Oče je plačal zločincem, ki so odpeljali sina \$10.000 odkupnine, ko so lopovi obljubili, da vrnejo otroka, kakor hitro bodo plačani. Zločinci niso držali besede, pač pa so otroka, 5 let starega Jamesa Casha, skoro gotovo umorili. Nad 5.000 ljudi je lovilo zločince zadnje dni brez uspeha. Sedaj so na delu tajni policisti vlade Zedinjenih držav, ki so prepričani, da bodo

dobili zločince v roke. Včeraj se je pridružil zasledovalcem zločincev 1.500 Seminole Indijancev, katerim so poznani gozdovi in ravnine v južni Floridi. Obljubili so, da ne odnehajo prej z zasledovanjem, dokler ne dobijo zločincev v pest.

Angleški parnik ponovno bombardiran

Alicante, Španija, 7. junija. Pet nacionalističnih letal je danes bombardiralo angleški tovorni parnik Saint Winifred, ki je zadel goreti. Parnik nosi 5.700 ton. Trije angleški mornarji so bili pri bombardiranju ubiti. Isti parnik je bil napaden že pred dvema tednoma in poškodovan. Nacionalistična letala so napadla včeraj tudi Valencijo in ubila 42 oseb. To je že peti angleški parnik, ki je bil napaden od nacionalistov. Parniki vozijo lojalistom streljivo, premog in živež.

Lepo vdova je vabila ženske v smrt

Liege, Belgija, 7. junija. Marie Petitjohn, 58 let stara vdova, je bila danes pripeljana pred sodnijo, kjer se bo morala zagovarjati, ker je zastrupila 11 oseb, s katerimi se je seznanila v parkih na klopeh. Deset zastrupljenih so bile ženske, večinoma bogate vdove, eden je bil moški. Šest sto priči je bilo pozvanih k obravnavi. Obtožnica obsega tri knjige, katerih vsaka ima 400 strani.

—V ljubljanski bolnišnici je umrla Franciška Bricej iz Štepanje vasi. Pokojnica je bila upokojena tobačna delavka ter je doživela 56 let. Zapušča tri odrasle otroke.

MALI OGLASI

Stanovanja v najem

Sledeča stanovanja se oddajo v najem. Vsako stanovanje ima vse ugodnosti in vsako je novo dekorirano in v najboljšem stanju.

4 sobe zgoraj, 1397 Addison Rd.

4 sobe, 887 Ansel Rd.

Vprašajte pri The North American Mortgage Loan Co.

6131 St. Clair Ave.

Tel.: Henderson 6063.

(June 8, 11.)

Naznanilo

Članice društva sv. Cecilije št. 37 S. D. Z. se prosijo, da se udeležijo seje v sredo 8. junija ob navadnem času. Naj ne bo zastoj na opomin in pridite gotovo na sejo. Volilo se bo dve delegatini za prihodnjo konvencijo, ki se vrši v septembru. Potrebna je navzočnost vseh, ker volitve so važne, in da ne boste pozneje govorili, da niste imeli dobrih zastopnic na konvenciji. Na seji v aprilu bi dobila sestra L. Milavec \$4.00, če bi bila navzoča, v maju pa A. Opalek. Na seji v sredo bo pa dobila ena \$6.00, ako bo navzoča. Prosim tudi za bolj redno plačevanje asesmenta, ker ni denarja, da bi se zakladalo. Sestrski pozdrav — L. Pikš, tajnica. (133)

Stanovanje

se odda, 6 sob, kopališče, pri Slovincih. Vprašajte na 2560 E. 75th St. (133)

Pozor!

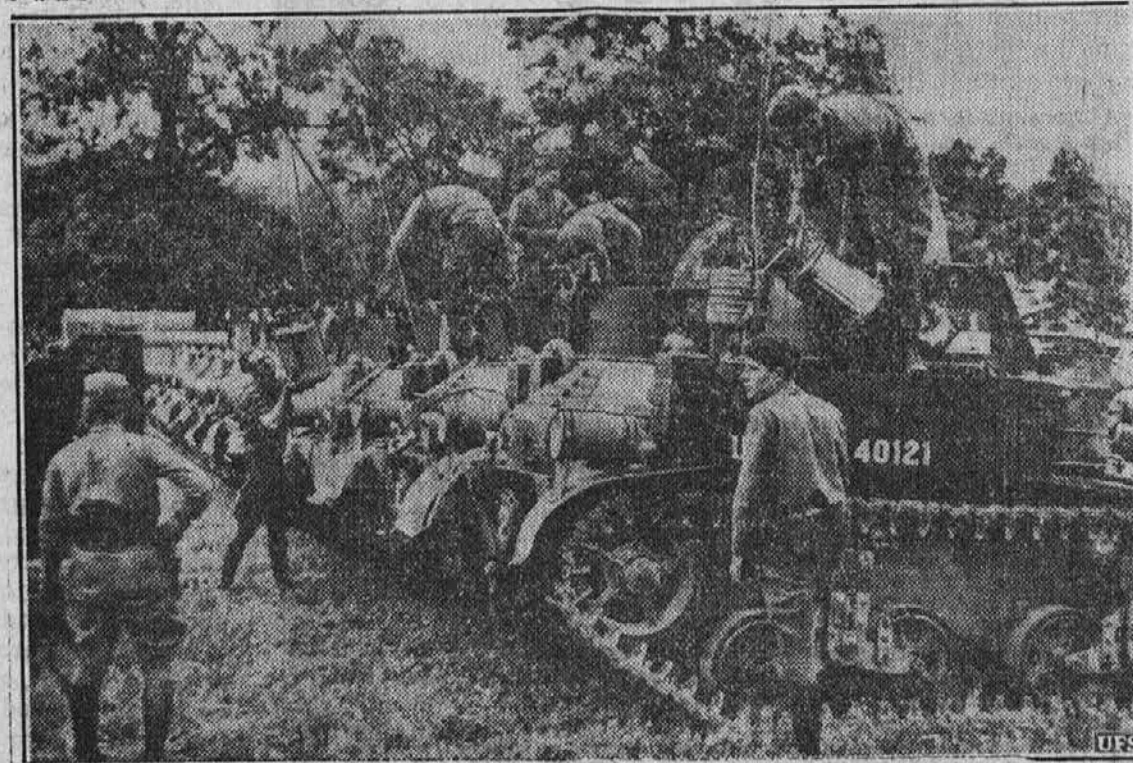
Priporočamo se, za bavarne hiš in stanovanj, kot tudi za dekoriranje. Z veseljem vam preračunamo delo. Vse delo garantirano.

Peter Starin

1209 E. 176th St.
Tel. KEnmore 6248-W.
May 25. June 1. 8.)

Pri American Brass Co. v Detroitu se vrši štrajk, ker je družba utrgala plačo za 10 odstotkov. Oni dan je hotela kompanija prepeljati nekaj delavcev skozi pikešno stražo, pri čemer je nastal poboj in 50 oseb je dobilo težke poškodbe. Slika kaže, ko ravno pobirajo policista, ki je bil pobit na tla.

Bojni tanki ameriške armade se pripravljajo na manevre. Potovali bodo iz Fort Oglethorpe, Ga. v Fort Knox, Ky. 700 milj dolgo pot, ki bo prvi enak pohod v zgodovini moderne bojne opreme ameriške armade.

VSESLOVENSKI DAN NA JEZERU! -- v nedeljo 12. junija

Vožnja \$1.25 na oba kraja. Izlet se vrši v Put-in-Bay. Pridružite se! Listke dobite v Newburgu pri vseh cerkvenih odborikih, na St. Clair pri Aug. Kollander, v Euclidu pri Dreniku, v Lorainu pri Mrs. Rose Cerne.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

"Dete vam zares mora biti hvaležno" se je obrnila Vladimirova mati na Poljaka. "Zedavno bi midva podlegla naprom tega groznega potovanja, da vas ni Bog poslal v našo bližino. Ah, gospod, če bom sploh kedaj slobodna, o čemer pa skoro ne upam — Sonja Palen ne bo nikdar pozabila vaših dobrot. Oprostite, prosim vas, toda jaz ne vem niti komu se moram zahvaliti za pomoč. Ne vem imena svojega junaškega tovariša, katerega car enako kakor mene pošilja v Sibirijo.

"Grom božji ga naj ubije!" zamrmlija mladi Poljak. "Toda upam, da bo nekoč napočil dan obračuna, in da bom imel priliko da se maščujem nad onim, ki me je pahnul v to nesrečo. Pa četudi ne doživim tega, če padejo naša telesa mrtva na hladno zemljo Sibirijske, iz njih kosti bodo stali maščevalci in napočil bo smrtni dan za tirane in njihove krvnike.

V očeh mladega Poljaka se zaiskri, potem pa nadaljuje s sovraštvom in boleščjo:

"Oni se morajo prepričati, da se kneza Ponijatovskega ne sme in ne more nekaznovanega poslati v prognanstvo. Jaz sem zadnji potomec svojega rodu in ne bom nikdar pozabil, da je moj oče poginil za svobodo Poljske!"

"Kako?" zakriči Sonja. "Vi ste Ponijatovski? Vi ste knez Feliks, katerega je moj oče baron Palen v Kurlandiji kot botrov namestnik držal pri stu?"

"Da, jaz sem knez Feliks Ponijatovski," odgovori mladi človek "in hodeč po stopinjah svojega očeta, sem padel v rusko suženjstvo. Oni mislijo, da se me bodo rešili s tem, da me pošljejo v puščino Sibirije. Mislijo, da bom za vedno izginil v tej puščini. Toda oni se kruto varajo! Pobegnili bom," nadalje šepetaje in pogleda oprezno proti ognju, kjer so se gredli Kozali, "čim mi se nudi prva prilika. In potem — bom podžgal ves svet proti Rusiji. Tudi živi neki veliki človek, ki sovraži Romanove še bolj ko jaz in ki razpihuje plamen, ki bo nekega dne neusmiljeno pogoltnil carja in njegov ponosni dom. Tega človeka imenujejo kralja Zarotnikov, ime mu je — Mihajlo Bakunjin.

"Mihajlo Bakunjin?" ponovi Sonja. "Slišala sem že o tem skrivnostem človeku. Petrograjska tajna policija ga nikakor ne more ujeti, četudi je razpisala visoko nagrado na njegovo glavo."

"On ima povesod prijatelje," ji z zanosom preseka besedo knez Feliks, "kateri so pripravljeni prej svoje živ-

ljenje žrtvovati, kakor da bi pa njega izdali. On je povesod in nikjer, zdaj v Petrogradu, zdaj v Parizu, Londonu, Carigradu. Nepričakovano se pojavlja v najbolj zabijih vaseh Rusije in povesod pridobiva prijateljev, novih zarotnikov. Niti sam car na svojem prestolu ni mogočnejši od Bakunjin, ki z besedo in idejami suče svet.

V tem trenutku se začuje pod drevesom za njegovim hrbtom lahek smeh.

"To mora biti vrag ta Bakunjin" je spregovoril nek stinjen glas, "toda jaz bi stavil, da ta človek vobče ne živi, temveč da je to domišljija nemirnih razburjenih glav, ki jih je danes v Rusiji še preveč."

Sonja in Ponijatovski se naglo obrneta in opazita starca z belo brado, ki je oblečen v kožuh in uprt na dve palici. Nekaj fantastičnega je bilo na tem človeku. Na glavi je imel turban, tako da je sličil na Armenca.

"Ne bojte se!" je rekel starac preplašenim prognancem. "Jaz nisem kosaški lovski pes. Dovolite mi, da za trenutek sedem poleg vas in da čujem kaj se veste o tem Mihajlu Bakunjinu."

Ni čakal na odgovor, takoj je sedel poleg Sonje. Z milostnim pogledom je opazoval nekaj časa dečka, ki se je v sni nemirno obračal.

"Oho, mali ima vročino!" reče starac in z roko boža detetov obraz.

"Vročino?" vstane Sonja prestrašena. "O moj Bog! Ako dete zboli, potem je vse propadlo. Tu na pusti sibirski cesti ni rešitve in pomoči."

Jokaje se skloni nesrečna mati na telo svojega deteta in posluša njegovo nepravilno dihanje in udarce srca.

"Strašno je to, če tu nekdo oboli!" govori starac. "Kozaki ne poznajo razen biča nobenega drugega zdravila proti tifusu."

"Proti tifusu?" zavpije Sonja in prebledi kot mrtva.

"Vi hočete morda reči, da je moj mali obolel na tifusu, na katerem jih je že toliko umrlo od naše procesije?"

"Da, deček ima tifus," pravi starac s sočutjem. "Toda vi ne smete izgubiti nade. Imam neko sredstvo, ki sigurno pomaga. Prinesite malo vode, mladi gospod. Dal bom detetu, da popije prašek."

Knez Feliks vstane in prinese hitro vode, v katero vrže starac neki beli prašek.

"Tako, sedaj pa dajte vašemu Vladimirju, da to spije," reče stari. "Ne glejte me tako sumljivo, to ni strup. Tudi jaz bom pil in ostal bom živ. Pogledajte!"

"Oprostite" reče Sonja, "v zadnjem času sem doživela toliko strašnih stvari, da vidim v vsakem človeku neprijatelja."

Vladimir pohlepno izpije tekočino, in brž se pokažejo znaki pomirljivega delovanja. Vročina odneha in on mirno zaspi. Sonja pograbi za obe starčeve roki in jih oblije z zahvalnimi solzami.

"Ne, Bog me še ni zapustil," vzdahne nesrečna žena.

"Pa kaj ste vi zakrivila?" vpraša starac. "Ali ste tudi vi sodelovali pri zaroti proti carju, da vas vlečejo v Sibirijo?"

"Kaj sem zakrivila?" odgo-

vori Sonja in vzdigne objokane oči proti nebu. "To samo Bog ve. Ako je ljubezen, zvesta ljubezen greh in zločin, potem sem mnogo in težko grešila."

"Na koliko let so vas obsodili?" nadaljuje starac izpraševanjem.

"Niti besede mi niso rekli o tem," odgovori ona. "Neke noči so policisti vdrli kakor razbojniki v mojo hišo, me izvlekli iz postelje in mi dali samo toliko časa, da se oblečem. Nato so me pograbili in vlekli skozi vrata. Pred njihovim ofcirom sem se vrgla na kolena in prosila, da smem vzeti s sabo svoje dete. Dolgo sem prosila in jokala, predno so mi to dovolili. Odvedli so naju in vrgli v temno smrdljivo ječo. Po ves dan nisem videla človeka. Hrano so mi dajali skozi malo luknjico v zidu. Odtod so me odveli na ladjo v zadušljiv prostor med zločince in ubijalce. Od njih sem zvedela, da se vozimo po Volgi in da je cilj našega potovanja — Sibirija."

"Hm, to je hudo," je godrnjal starac. "To pomeni, da ste obsojeni na dosmrtno prisilno delo v Sibirskih rudnikih."

"Dosmrtno?" je skočila Sonja. "Torej, za vedno izvrže-

na iz človeške družbe in dosmrtno pokopana v snežni pušči? Ali čemu vpijem? Zame tako ni več pomladi na tem svetu. Moja sreča je za vedno ubita z nezvestobo in z izdajstvom človeka, katerega sem ljubila bolj kakor karkoli na tem svetu."

Potok solz je udušil njen glas in ona je pala zrušena zraven svojega deteta.

V tem času se približa od strani kosaškega ognja mlad Kozak, pokajoč s svojim bičem.

"Hej," zakriči on surovo in sune s škornjom v ramo. "Vs-tani! Moj ofcir hoče govoriti s tako par besed."

Knez Ponijatovski se strese in zgrozi gledajoč surovi prizor. Pripravljaj se je, da navali na vojaka kljub težkim verigam, katere je nosil. Medtem Sonja vstane, zaprosi oba moža, da pazita na njeno dete, in gre h kosaškemu ognju.

Na medvedji koži je ležal ofcir s cigareto v ustih. Kakor hitro je Sonja stopila pred njega, je skočil pokonci. Nekaj časa je gledal mlado ženc z žarkimi pogledi, a nato je dal svojim Kozakom znamenje, da se odstranijo.

(Dalje prihodnjič)

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnim in potrtem srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je kruta smrt vzela našega preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

Louis Orazem

Preminul je 6. maja. Pokopali smo ga 9. maja po cerkvenih obredih iz cerkve sv. Vida in na sv. Pavla pokopališče.

Pokojni je preminul v Glenville bolnišnici na operaciji. Bil je 49 let star. Doma je bil iz vasi Prigorica pri Ribnici. Bil je član društva Lunder Adamič, št. 20 SSPZ. Vse skozi je bil aktiven na naprednem polju. Zanimal se je veliko pri Narodnem domu in delal za korist Doma. Veliko ga bomo pogrešali vsi sorodniki in prijatelji, ali usoda je takšna in pomoči ni bilo za njega. Zapustil nas je prehitro in v svoji najlepši dobi.

Pokojni zapušta tukaj soprogo Angelo in hčerko Alice, v stari domovini dva brata in dve sestri ter več sorodnikov.

V dolžnost si štejemo se prav iskreno zahvaliti vsem, ki so darovali krasne vence, ki so krasili krsto ko je ležal na mrtvaškem odru. Vsem se iskreno zahvalimo. Ravno tako se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za pokojnim. Lepa hvala vsem skupaj. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v posluho pri pogrebu in se udeležili pogreba. Hvala vsem, ki so prišli pokojnika kropiti, ki so čuli pri njem in ga spremljali k večnemu počitku. Hvala direktorju Slovenskega Narodnega Doma za poslano darilo. Najlepša hvala sestrin Franišci Česen in soprogu za njih tolažbo in pomoč ob tej bridki žalosti.

Hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za vso naklonjenost in za tako lepo urejen pogreb. Hvala Rev. Jagru za cerkvene obrede. Še enkrat hvala vsem skupaj, ki so nam pomagali in nas tolažili.

Ti preljubljeni in dragi soprogi in oče, počivaj v miru v tej hladni ameriški zemlji. Pozabljen ne boš nikoli. Obiskovali bomo Tvoj grob in sadili cvetlice in jih zalivali s solzami. Tvoj duh bo živel med nami.

Ostali žalujoči:

ANGELA ORAZEM, soproga;

ALICE, hčerka.

V stari domovini dva brata in dve sestri.

Cleveland, Ohio, 8. junija, 1938.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnega srca in močno potrta naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je spreviden s svetimi zakramenti za vedno zatislil svoje trudne oči naš nadvse ljubljeni in nikdar pozabljeni soprogi in oče

JOSEPH GLAVICH

Preminul je Bogu vdan po kratki in mučni bolezni pljučnici dne 2. maja 1938 ob 12:35 popoldne, v starosti 65 let. Doma je bil iz vasi Klečec, fara Šmihel pri Žužemberku. K večnemu počitku smo ga položili dne 5. maja 1938 iz hiše žalosti po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Vida in na Calvary pokopališče.

V globoki hvaležnosti si štejemo v dolžnost, da se najlepše in prisrčno zahvalimo Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvarju, Rev. Matiji Jagru in Rev. Andrewu za obiske in tolažbo v bolezni in Rev. Max Sodji za podeljene sv. zakramente, kakor tudi lepa hvala vsem omenjenim duhovnikom, ki so mu izkazali čast in ga prišli pokropiti.

Ravno tako prisrčna hvala Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvarju, Rev. Matiji Jagru in Rev. Andrewu za opravljene cerkvene pogrebne obrede ter najiskrenejša hvala Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za molitve ob krsti v hiši pred pogrebom, za spremstvo iz hiše žalosti v cerkev in na pokopališče in za lep tolažilni govor v cerkvi. Prisrčna hvala tudi Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribarju in Rev. Josephu Čelesniku za navzočnost pri pogrebni sveti maši.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki so obiskovali ljubljenega soproga in očeta v njegovi bolezni in nam bili v pomoč in tolažbo na en način ali drugi v teh najbolj žalostnih in težkih dnevih. Kakor tudi lepa hvala vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so pri njem čuli in molili ter vsem, ki so se udeležili sv. maše in ga spremili k večnemu počitku.

Lepa hvala častitim sestram in otrokom šole sv. Vida za molitve v času bolezni. Kakor tudi lepa hvala strežnicam Miss Skully in Miss Stanton, ki so jim doma tako lepo stregle v bolezni. Obenem tudi lepa hvala Mrs. Charles Walker iz Benton Harbor, Mich., ki je prišla sem k pogrebu.

Naša najglobljejša zahvala naj velja vsem, ki so s krasnimi venci v zadnji pozdrav okrasili krsto pokojnega soproga in očeta in sicer: sestra pokojnega Mary in John Fabian, Kempton Ave., Mr. in Mrs. Charles Walker, Benton Harbor, Mich., Mr. in Mrs. Frank in Frances Fabian, Mr. in Mrs. Edward in Frances Fabian, družina Anton Glavich, Bonna Avenue, Mr. Anton Skully, Mr. Charles Skully, Eddy Rd., Mr. in Mrs. Matt Krizman Jr., družina Anton Kmet, Schade Ave., Mr. in Mrs. John Rogelj, družina Louis Erate, Schade Ave., družina Lunder, Parmalee Ave., Mr. in Mrs. Ignac Slapnik Sr., Mr. in Mrs. John Potokar, Mr. Leopold Kushlan, Mr. in Mrs. John Boots, Mr. in Mrs. Chas. Russ, dr. Srca Jezusovega (sam.), dr. Dvor Baraga 1317 C.O.F., za venco od sledečih prijateljev: T. Wacko, L. Menart, H. Dreyer, H. Toedtman, N. Follis. Lepa hvala tudi za skupni krasen venco sosedom in prijateljem: Mrs. Frank LePage, Mrs. Arthur Martin, Mrs. Charles Link, Mrs. Ray Brash, Mrs. Karl Gest, Mrs. E. Bruggemeier, Mrs. Koenig, Mrs. Wilbur Bruggemeier, Mrs. John Kocjančič, Mrs. C. Helbig.

V globoki hvaležnosti se iskreno zahvaljujemo sledečim za obilne darove za svete maše, katere se bodo brale v mirni pokoj blage duše: Mr. Joseph Starich Jr. in Sr., Mrs. Anna Skully in družina, Mr. in Mrs. Albin Fabian, Mr. in Mrs. L. B. Franchina, Mr. in Mrs. Louis Steblaj in družina, Mr. in Mrs. Joe Samida, družina Frank Skully, Addison Rd., Mr. Anton Skully, E. 71 St., Mr. in Mrs. Anthony in Marie Skully, Zella in Louis Skully, Mr. in Mrs. Fr. Skully Jr., Mr. in Mrs. Chas. Hočevar, Mr. in Mrs. Julius Bokar, Mr. in Mrs. Joe Grdina, sestre in otroci šole sv. Vida, Mr. John Hrovat, Edna Ave., Mr. in Mrs. Joe Hrovat, Edna Ave., družina Anton Korošec, Mr. in Mrs. Louis Prince, Mr. in Mrs. Anton Malenšek, družina Anton Grdina, družina Matt Skufca, Utopia Ave., Mr. in Mrs. Frank Perme, družina Frank Čelesnik, družina Joe Meglich, Mr. in Mrs. Joe Salomon, družina Rudolph Otoničar, družina Fr. Znidaršič, E. 71 St., Mr. in Mrs. Anton Tomšič, Mrs. Rose Zadnik, družina Joseph Roitz, Mr. in Mrs. Skodlar družina John Zakrajšek, E. 74 St., Mrs. Julia Bokar, Mr. in Mrs. L. Pirs, družina Jos. Orazem, Carl Ave., družina Mrs. Johanna Roje, Mr. in Mrs. Louis Levstik, Mr. in Mrs. Anton Marn, družina Kozelj, Mr. Jacob Pozun, družina Jevnik, E. 61st St., družina Pirnat, Edna Ave., Mr. Louis Sodja, Frank Šepce, družina Pucel, St. Clair Avenue, Mr. in Mrs. Knaus, Edna Ave., Mrs. Urbančič, Mr. Mike Setnikar, Helen Kubu, Mr. in Mrs. Anton Skala, Rose Mrdik, Mr. in Mrs. John Jasko, Mr. in Mrs. Michael Jasko, Mr. in Mrs. Andrew Kmetz, Cimperman Coal Co., Mrs. Julia Higgins in družina, društvo sv. Antona Padovanskega št. 138 C. K. of O.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago ob priliki pogreba in sicer: Frank Fabian, Kempton Ave., Albin Fabian, Edward Fabian družina Steblaj, Louis A. Skully, Anthony C. Skully, Mr. in Mrs. Joe Grdina, Andy Hočevar, družina Kmet, Schade Ave., Louis Erate, Schade Ave., Anton Malenšek, Ant. Korošec, Anton Tomšič, Louis Bandi, E. 67 St., John Boots, Mrs. Andrew Kmetz, Mrs. Julia Higgins.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo člani društva Dvor Baraga št. 1317 C.O.F., društva sv. Antona Padovanskega št. 138 C. K. of O. in društva Srca Jezusovega samostojno za tako številno udeležbo pri pogrebu. Obenem tudi lepa hvala nosilec krste, ki so ga spremili in položili k večnemu počitku.

Prav lepa hvala pev. dr. Lira za krasno petje v hiši na predvečer pogreba. Kakor tudi lepa hvala šolarjem za krasno petje v cerkvi ob času pogreba.

Obenem lepa hvala Mr. in Mrs. Joseph in Ida Grdina, The Sisters of Notre Dame, The Sisters and children of St. Vitus School, Mrs. Josephine in Albina J. Wahcic za poslano pismo sožalje.

Našo iskreno zahvalo izrekamo A. Grdina in Sinovi pogrebniemu zavodu za lepo urejen pogreb, za vso prijazno postrežbo in za veliko naklonjenost.

Tebi, preljubljeni in nikdar pozabljeni soprogi in oče, pa v globoki žalosti želimo, da počivaš sedaj v miru v zaslužnem počitku. Smrt je rešila Tebe zemeljskega trpljenja, nam pa je odvzela zvestega soproga, ljubljenega očeta in skrbnega gospodarja, mnogim pa iskrenega prijatelja. Spominjali se Te bomo v molitvi in ohranjen boš za vedno v sladkem spominu pri vseh, ki so Te poznali in ljubili, posebno pa pri svojih dragih. Vsemogočni Bog naj Ti bo sedaj pravičen sodnik. Večna luč naj Ti sveti in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Vedno bomo s Teboj dokler se ne snidemo enkrat vsi skupaj onkraj groba v nebeških višavah.

Zalujoči ostali:

Mary Glavich, soproga; Caroline poroč. Starich, Mary poroč. Jas-ko, hčere; Joseph in George, zeta. Zapušta tukaj tudi žalujoči sestre Mary Fabian in Anna Skully ter brantrance John Glavich, Fr. Glavich in Anton Glavich. V stari domovini pa žalujočega brata Anton Glavich.

Cleveland, Ohio, 8. junija, 1938.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohištvo in vse potrebščine

— za dom.

6612 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2978

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in druž-vene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. Hend. 5670